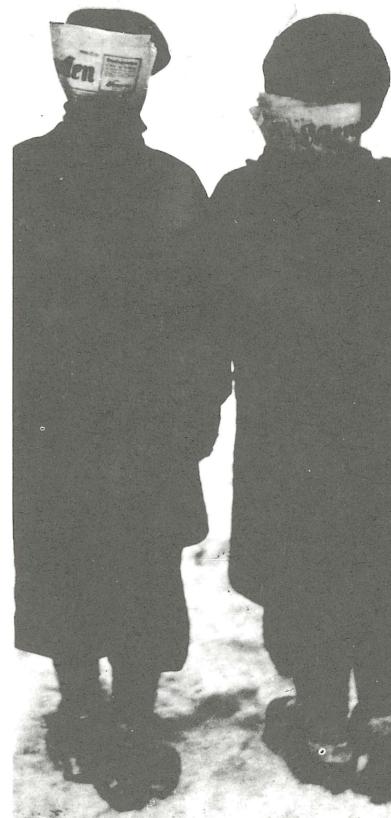

BAK-truppen viser ALT etter H. Ibsens "Brand" 13. til

**Tekst/regi
Tone Avenstrup**

**Komponist/
Jørgen Knud**

Forestillingen er støttet av Bergen Kommune, kulturavd., N

30. april i Røkeriet, Bergen

Ungdommens Scene, Oslo

**musiker
sen**

**Scenograf/plakat
Roddy Bell**

Skuespillere
Hans Petter Dahl
Ingvild Holm
Guri Mathiesen

Musiker
Tom Rasmussen

**Norsk Kulturråd, Havel A/S,
Tre Musketerer**

**Takk til Rune Johansen, Ø
DNS/Bastian, Arild Hanre,**

² Altets tro tjener er ikke gal.
Den gule vokalen han hyler
i det blå, hyller en gud
som kryper umælende rundt kloden,
biter i seg hver bidige natt
og fiser dem ut av sola
som lys.

For verdens rasshøl er verdens lys.
Altets tro tjener er oppsagt.

**Kostyme/sminke
sen Olav Myrtvedt**

**Scenografiass./lysman
Arnold Iversen**

**Sydamme
Katrine Lund**

**Lyd
Dennis Reksten**

**Produsent/lydass.
Rolv Bergesen**

**Dokumentasjon
Gry Nøstdahl**

**Dyrind Jellestad, Allaktivitetshuset, B.I.T., Teatermuseet,
Aashild Grana, Jan Føyner, Knut Ove Arntzen, Nina**

(Men vi vil gjerne statuere et eksempel)

Brands grunnkrav, INTET ELLER ALT, er en tom og abstrakt fordring: Umulig å formulere kroppslig. Dramaets tema lar seg ikke spille ut, annet enn som et retorisk knep.

Blendverk over blendverk: Ord og setninger kan byttes om, uten at versene mister sitt innhold. Den tilfeldige formen skaper en illusjon av nødvendighet.

Bing: "Brand vil frem og han skal frem. Det er Guds bud han gaar. Punktum! Slik har Ibsen sett det, og slik tvinger han os til at se det. Henrik Ibsens kunst som dramatiker bestaar tidt i den evne han har til at utelukke alle indvendninger og spørsmål hos sine læsere, han stænger for alle sideblikk, læseren tvinges til at følge hans pekepind, han setter skylapper for hans øyne." Frihet = tvang: Å spille Brand på tvers av teksten, i dens egne dødvinkler.

Brands krav om at troen skal gjennomtrenge alt, krever total homogenisering av alle kroppens celler. Det er å kunne si, som Jahve Jehova: *Jeg er den jeg er*. Men Brand lever lever i en kroppslig, sosial, twetydig, uhørt verden: Jeg ser ei *Mennesker* på Jorden mer: jeg ser kun *Maver, Hoveder og Hænder*. Dette vil Brand redusere til enhet, til Gud, til en stalinistisk skygge av seg selv. Hvorfor? "Språket har utslett av idéer." (Leo Berg)

Med Brand tar Ibsen avstand fra de historiske dramaene og trenger inn i nåtida, for å påvirke framtida. Stykket kan leses² pessimistisk, fordi det bygger på ukuelig fremskrittstro.

Brand er så "stort" tenkt, at det kan brukes til hvasomhelst: De to siste oppsetningene i Bergen, er den "nasjonale" i 1941-2 og den "revolusjonære" i 1968.

"For nu ser vi i et speil, i en gåte; men da

skal vi se åsyn til åsyn; nu kjenner jeg stykkevis, men da skal jeg kjenne fullt ut, liksom jeg også er fullt ut er kjent." (Om-skjæringsbrevet)

Østerberg: "Ibsens prosjekt var revansjen"

I Brand er frihet synonymt med ikke-deltagelse, eller død. Det er den meningsløse død som hindrer ordene "intet" og "alt" fra å bety det samme. I dødens triumf opfylles endelig livet.

"Der ganze Ibsen ist also eine alte deutsche Melodie." (Leo Berg)

Østerberg: "Ibsen ble internasjonal forfatter dels ved å henge ut sin egen nasjon." "Kunst er det umuliges politikk." (Højholdt)

Freihow: "I 1910, tidleg ein sumarmorgen, kom Arne Garborg til Hellebylt. Skysskaren han fekk, var Nils Syltevig, som fortel: "Han (Garborg) sette seg i vogni, og vi kørde snøgt utan eit ord vart sagt frå nokon av oss. Uppe med kyrkjja, eit par hundrad meter frå kaja, bad han meg stogga litt. Han såg seg kring og sa liksom med sjølve seg: "Kyrkjja ligg på ein liten bakke." Og so la eg attåt: "Elvi renn tett framum." Han såg på meg og smilte."

Østerberg: "Ibsens liv var ikke interessant i dramatisk betydning. Han levde mye etter de normer for livsførsel som han angrep i sine skuespill, den protestantiske etikk med vekt på punktlighet, orden, flid, disiplin. Med årene kjedet han seg mer og mer. (...) I det kapitalistiske industrisamfunnet (og kanskje i industrisamfunnet overhodet) er kjedsomheten hovedformen for lidelse."

Sproget er en jukebox og jeg siger: SKIFT PLADERNE UD.
Sproget er et spill kort og jeg siger: DE ER MÆRKEDE.
Sproget er et program og jeg siger: STORM STUDIET.
Sproget er et samfunn og jeg siger: OP I RØVEN.
Sproget er et menneske og jeg siger: GRÆSSET LEVE.

-Dan Turéll

Og er jeg en Sommerfugl glad og fri,
Er buret mig ubelejligt;
Jeg ved ej om Livet er kort eller langt,
Men jeg ved, det er sommerfuglejlige.

